

EĞİTİM PROGRAMLARININ ABC'Sİ

Editörler

Doç. Dr. Fevzi DURSUN

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN

...Geleceğin Fikirleri...

EĞİTİM PROGRAMLARININ ABC'Sİ

Editörler:

Fevzi DURSUN - Muhammet Fatih ALKAN

Yazarlar:

Burak AYÇİÇEK - Ayhan BULUT - Fevzi DURSUN - Veda YAR YILDIRIM - Emin Tamer YENEN
Muhammet Fatih ALKAN - Sevim AŞİROĞLU - Ahmet AYKAN - Dilara ÇAYCI KARAKÖSE
Şefik KARTAL - Özge MAVİŞ SEVİM - Derya ÇÖLKESEN ALKIŞ

ISBN: 978-625-99269-9-5

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Sadık HANGÜL

1. Baskı: Ankara | Eylül, 2023

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA,

Tel: 0 312 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

EĞİTİM PROGRAMLARININ ABC'Sİ

Editör

Doç. Dr. Fevzi DURSUN

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN

Yazarlar

Doç. Dr. Burak AYÇİÇEK

Doç. Dr. Ayhan BULUT

Doç. Dr. Fevzi DURSUN

Doç. Dr. Veda YAR YILDIRIM

Doç. Dr. Emin Tamer YENEN

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN

Dr. Öğr. Üyesi Sevim AŞİROĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet AYKAN

Dr. Öğr. Üyesi Dilara ÇAYCI KARAKÖSE

Dr. Öğr. Üyesi Şefik KARTAL

Dr. Öğr. Üyesi Özge MAVİŞ SEVİM

Dr. Derya ÇÖLKESEN ALKIŞ

- Editörler** Doç. Dr. Fevzi DURSUN, *Tokat Gaziosmanpaşa Ünv. Eğitim Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN,
Tokat Gaziosmanpaşa Ünv. Eğitim Fakültesi
- 1. Bölüm** **Eğitim Programlarına İlişkin Temel Kavramlar**
Doç. Dr. Ayhan BULUT, *Aydın Adnan Menderes Ünv. Sağlık Bilimleri Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-6482-8032
- 2. Bölüm** **Eğitim Programlarının Felsefi Temelleri**
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN,
Tokat Gaziosmanpaşa Ünv. Eğitim Fakültesi
ORCID ID: 0000-0002-5600-0160
- 3. Bölüm** **Eğitim Programlarının Psikolojik Temelleri**
Dr. Öğr. Üyesi Dilara ÇAYCI KARAKÖSE, *Amasya Ünv. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-8915-4679
- 4. Bölüm** **Eğitim Programlarının Tarihsel Temelleri**
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN,
Tokat Gaziosmanpaşa Ünv. Eğitim Fakültesi
ORCID ID: 0000-0002-5600-0160
- 5. Bölüm** **Eğitim Programlarının Toplumsal, Ekonomik ve Konu Alanı Temelleri**
Doç. Dr. Emin Tamer YENEN, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ünv. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0003-2359-3518
- 6. Bölüm** **Eğitim Programlarında Hedefler**
Dr. Derya ÇÖLKESEN ALKIŞ, *Tokat Gaziosmanpaşa Ünv. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-2906-6252
- 7. Bölüm** **Eğitim Programlarında İçerik**
Doç. Dr. Burak AYÇİÇEK, *Tokat Gaziosmanpaşa Ünv. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0001-8950-2207
- 8. Bölüm** **Eğitim Programlarında Eğitim Durumları ve Sınama Durumları**
Dr. Öğr. Üyesi Sevim AŞIROĞLU, *Maltepe Ünv. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-6528-4177

Bölümler ve Yazarlar

- 9. Bölüm** **Program Geliştirmede Planlama ve Tasarım Yaklaşımları**
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet AYKAN, *Muş Alparslan Ün. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-8033-0821
- 10. Bölüm** **Program Geliştirme Modelleri**
Dr. Öğr. Üyesi Özge MAVİŞ SEVİM,
Tokat Gaziosmanpaşa Ün. Eğitim Fakültesi
ORCID ID: 0000-0002-4120-5374
- 11. Bölüm** **Program Değerlendirme Modelleri**
Dr. Öğr. Üyesi Şefik KARTAL, *Tokat Gaziosmanpaşa Ün. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-1448-0987
- 12. Bölüm** **Türkiye'de Program Geliştirme**
Doç. Dr. Fevzi DURSUN, *Tokat Gaziosmanpaşa Ün. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0003-2103-8940
- 13. Bölüm** **Program Okuryazarlığı**
Doç. Dr. Veda YAR YILDIRIM, *Tokat Gaziosmanpaşa Ün. Eğitim Fakültesi*
ORCID ID: 0000-0002-2129-4189

Önsöz

Eğitim birey ve toplumların yaşamında ve geleceğinde çok büyük öneme sahiptir. Nitelikli bir eğitim sisteminden bahsedebilmek, okul dediğimiz kurumların alt yapısının gerekli şartları taşıması ve öğretim işinin temel iş göreni olan öğretmenlerin gerekli yeterlikleri taşımasına bağlıdır. Ancak bu şartlardan daha önemlisi eğitimin amaçları (hedefleri), içeriği, öğretim sürecinin nasıl olacağına ilişkin eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarını içeren eğitim programının sağlam bir şekilde ortaya konulmuş olmasıdır. İşlevsel ve etkili eğitim programlarının geliştirilebilmesi ise bu sürecin altında yatan bilimsel anlayışın ve alanın ilkelelerinin layıkıyla uygulanmasına bağlıdır. Bu kapsamda sadece program geliştirme uzmanlarının değil, eğitim işi ile ilgili her bir bireyin eğitim programları ve öğretim alanının ortaya koyduğu bilimsel temelleri benimsemiş olması gerekir. Bu açıdan düşünüldüğünde ortaya çıkan bu kitap eğitimle ilgili birçok kesim için faydalı olacaktır.

Bu kitap farklı kurumlarda görev yapan akademisyenlerin özverili çabalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Böyle bir çabaya girişmemizin temel amacı eğitim bilimleri alanında öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencilere ve eğitim sistemi içerisinde görev yapan öğretmen ve eğitim yöneticilerine ve diğer ilgili uzmanlara eğitim programları ve öğretim alanına ilişkin genel bir bakış kazandırmaktır. Alanyazına katkı sunmasını ümit ettiğimiz bu çalışma, eğitim programlarına ilişkin temel kavramlar ve kuramsal temeller, programın dört temel ögesi olan hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme, program geliştirmenin planlanması, program geliştirme ve değerlendirme modelleri, Türkiye’de program geliştirmenin durumu ve program okuryazarlığı hakkında detaylar içermektedir.

Bu kitabın hazırlanması ve yayınlanmasına katkıda bulunan kıymetli yazarlar ve Vizetek Yayıncılığa teşekkür ederiz. Elimizdeki Eğitim Programlarının ABC’si adlı kitabın öğretmen adaylarına, öğretmenlere ve diğer eğitimcilere yardımcı olması ve onların mesleki gelişimlerine katkı sağlaması en önemli mutluluğumuz olacaktır.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1:

EĞİTİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR.....1
Ayhan BULUT

BÖLÜM 2:

EĞİTİM PROGRAMLARININ FELSEFİ TEMELLERİ.....15
Muhammet Fatih ALKAN

BÖLÜM 3:

EĞİTİM PROGRAMLARININ PSİKOLOJİK TEMELLERİ 35
Dilara ÇAYCI KARAKÖSE

BÖLÜM 4:

EĞİTİM PROGRAMLARININ TARİHSEL TEMELLERİ.....59
Muhammet Fatih ALKAN

BÖLÜM 5:

EĞİTİM PROGRAMLARININ TOPLUMSAL,
EKONOMİK VE KONU ALANI TEMELLERİ..... 77
Emin Tamer YENEN

BÖLÜM 6:

EĞİTİM PROGRAMLARINDA HEDEFLER..... 97
Derya ÇÖLKESEN ALKIŞ

BÖLÜM 7:

EĞİTİM PROGRAMLARINDA İÇERİK.....115
Burak AYÇİÇEK

BÖLÜM 8:

EĞİTİM PROGRAMLARINDA EĞİTİM DURUMLARI VE
SINAMA DURUMLARI.....135
Sevim AŞİROĞLU

BÖLÜM 9:

PROGRAM GELİŞTİRMEDE PLANLAMA VE TASARIM YAKLAŞIMLARI	155
Ahmet AYKAN	

BÖLÜM 10:

PROGRAM GELİŞTİRME MODELLERİ	177
Özge MAVİŞ SEVİM	

BÖLÜM 11:

PROGRAM DEĞERLENDİRME MODELLERİ	195
Şefik KARTAL	

BÖLÜM 12:

TÜRKİYE'DE PROGRAM GELİŞTİRME	221
Fevzi DURSUN	

BÖLÜM 13:

PROGRAM OKURYAZARLIĞI	239
Veda YAR YILDIRIM	